

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 1. 2. 3. Vtrum per baptismum tollatur omnis culpa & poena.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

QVÆSTIO LXIX.

De Effectibus Baptismi.

In Decem Articulis diuisa.

ARTICVLVS I. II. III.

Utrum per Baptismum tollatur omnis culpa & pœna?

¹ Hæretici.

Quidam hæretici fenserunt per baptismum peccata non tolli, sed solum radi, regi, seu non imputari, sic tamen vt reipla maneat. Ita quidam Proclus Origenista apud Epiphanium hæresi 64. & postea Messaliani teste Theodoro lib. 4. fabularum hæreticarum sub finem. Idem docent Lutherani & Calvinista.

ART. I.

Baptismus tollit omnia peccata. ¹ Ex Scripturis.

Dico Primò, Per baptismum omnia peccata ita tolluntur, vt nullum omnino remaneat, quod verè & propriè sit peccatum.

Probatur Primò, Ex Scripturis. ad Rom. 6. v. 3. *Quicumque baptizati sumus in Christo IESV, in morte ipsius baptizati sumus, id est, in similitudinem mortis Christi: quæ similitudo in hoc consistit, quia sicut in Christo per mortem extincta est vita corporalis, ita in nobis per baptismum, qui est imitamen passionis & mortis Christi, extincta est vita peccati, id est, ipsum peccatum, & vis nocendi.*

Est imitatio mortis & resurrectionis Christi.

Vbi Aduerte, Baptismum esse imitationem Mortis, & Resurrectionis Christi: Mortis quidè, quia sicut in Christi morte, duo sunt, alterum externum, scilicet profusio sanguinis ex tormentis: alterum internum, scilicet extinctio vitæ corporalis: ita in baptismo, externum est profusio aquæ, vel immersio in illam, internum est extinctio vitæ peccati. Similiter Resurrectionis est imitatio, in qua externum est emerisio è sepulchro, internum vita immortalis. Ita in baptismo est emerisio ex aqua, & vita spiritalis. Sicut ergo in Christo vita corporalis penitus extincta est, & omnino noua & immortalis collata; ita per baptismum penitus extinguitur peccatum, & confertur vita noua & spiritalis.

² Verè delet & extinguit omne peccatum.

Hinc patet Primò, Baptismum non solum directè institutum, vt deleat peccatum originale, sed omnem id quod peccati rationem habet siue magni siue parui, & vt conferat vitam caelestem.

Patet Secundò, Peccatum reuerà deleri & extingui, non autem tantummodò radi, aut non imputari, sic vt reipsa maneat: quod commentum non solum apertissimis Scripturis repugnat, quæ passim docent peccata, iniquitates, maculas & inquinamenta peccatorum deleri, tolli, ablu, mundari; sed etiam contradictionem intulit. Non enim potest peccatū esse, & non imputari: nam Deus necessariò omnem peccatorem reputat inimicum. Psalmo 5. *Odisti omnes, qui operantur iniquitatem: & Sapientia 14. Odio est Deo impius, & impietas eius.* Idem probari potest ex cap. 2. Epistolæ ad Colossenses versu 11. 12. 13.

Confirmatur ex Figuris baptismi.

Idem confirmatur ex Figuris Baptismi. In Diabulo omnes peccatores sunt delcti: sic in baptis-

mo omnia peccata. 1. Petri 3. In mari Rubro omnes Egyptij, qui Iudæis à tergo erant, sunt submersi: sic in baptismo omnia peccata, quæ sunt præterita à tergo: 1. ad Corinth. 10. de quo typo vide D. Augullinū concione 1. in Psalmum 113. & Gregorium lib. 9. Epist. 39. vnde Michæ 7. *Projiciam in profundum maris omnia peccata vestra.* In Iordane lepra Naaman penitus curatur, 4. Reg. 5. Probatica piscina omnes curabat morbos. Ioannis 5. in quem locum vide Chrysostrum.

² Ex Concilijs.

Probatur Secundò, Ex Concilijs. Concil. Carthaginense IV. cap. 1. *Querendum, inquit, ab eo (scilicet ab Episcopo consecrando) si in baptismo omnia peccata, id est, tam illud originale contractum, quam illa quæ voluntariè admissa sunt, dimittantur.* Concilium Florent. Huius Sacramenti effectus est remissio omnis culpe originalis & actualis, omnis quoque pœna quæ pro culpa debetur. Concilium Tridentinū sess. 5. can. 5. sub anathemate definit *Per baptismum tolli reipsa omne id, quod in homine rationem peccati habet, & non tantum radi, aut non imputari.* Vide sequentia verba.

³ Ex Patribus.

Probatur Tertio, Ex Patribus; qui omnes idè docent. D. August. in Enchirid. cap. 52. *Sicut in Christo vera mors facta est, ita in nobis vera remissio peccatorum: sicut in ipso vera resurrectio, ita in nobis vera iustificatio.* Chrysostrum homil. ad baptizandos. *Etsi mollis, etsi fornicator, etsi totius malitia nodis adstrictus, cum ad natatoria venerit, purior solis radijs eleuatur.* Ratio est, quam hic attulit D. Thomas, scilicet, quia baptismus est imitatio mortis & resurrectionis Domini: ergo sicut per mortem extinguitur tota vita corporalis, ita per baptismum totum peccatum.

Concupiscentia improprie dicitur peccatum.

Argumenta hæreticorum solum probare nituntur, Concupiscentiam esse propriè peccatum, quæ cum maneat in baptizatis, censent nò omne peccatum tolli. Sed in hoc perperam laborant, vt alibi ostendendum. Nam Concupiscentia dicitur interdum peccatum in Scripturis, vt ad Rom. 6. 7. 8. non propriè, sed per Metonymiam; idque triplici de causa. Primò, Quia ex peccato est orta. Secundò, Quia inclinatur ad peccatum. Tertio, Quia est obiectum peccati, seu obiectiue malum; si enim consentias, peccatum committitur. Vide Concilium Trident. sess. 5. can. 5. vbi duas priores causas adfert. Et D. Augustinum de Nupt. & Concupiscent. lib. 1. cap. 23. & 26.

³ ART. II.

Dico Secundò, Per baptismum tollitur non solum omnis culpa, seu macula peccati, sed etiam omnis reatus, id est, obligatio pœnæ. Definitur in Capitulo Maiores. de Baptismo & eius effectu. Et in Concilio Florent. supra. Et in Tridentino supra. ait enim Concilium baptizatos esse *Innocentes, immaculatos, puros, innocios; Deoque dilectos, ita vt nihil prorsus eos ab ingressu calorum remoretur, si moriantur.* Idem constat ex antiquissima Ecclesie consuetudine, quæ baptizatis penitentiam iniungere non solet. Vnde Ambrosius in illud cap. 11. ad Rom.

Tollit etiã omnem reatum pœnæ.

ad Roman. v. 29. Sine penitentia enim sunt dona & vocatio Dei, ait; Gratia Dei in baptismo non querit gemitum aut plandum, aut opus aliquod, nisi solam ex corde professionem.

Differentia inter Baptismum & reliqua Sacramenta quo ad remissionem omnis peccati.

Vbi Aduerte, non aliam dispositionem requiri ad totius poenae remissionem, quam quae praecise necessaria est ad remissionem culpae: quod secus se habet in alijs omnibus Sacramentis, vbi maior dispositio necessaria est ad remissionem totius poenae, quam totius culpae. Idem docet D. Augustinus lib. 2. de Peccatorum meritis & remissionem, cap. 28. qui ob hanc causam ait, statim ad calum migrare eum, qui accepto baptismo moritur. Ratio est eadem quae supra num. 1. Per baptismum enim perfecte incorporamur Christo passo & morienti; & ita nobis communicatur ad remedium eius passio, ac si ipsimet passus & mortuus essemus; atqui Christi passio est sufficientissima satisfactio pro peccatis nostris: ergo non est opus alia satisfactio. Consentaneum enim erat, vt efficacia passionis Christi in aliquo Sacramento plenè communicaretur: ad hoc autem aptissimus erat baptismus: Tum quia est primum, quo Christo inserimur, eiusque benignitatem & suauem iugum experiri incipimus: Tum quia est mortis Christi imitatio. Aduerte tamen; haec intelligenda de poena, quae peccato debetur apud Deum, non apud homines; vt notat D. Tho. ar. 2. ad 3. quando enim peccatum est contra leges Principum, duplex reatus incurritur; apud Deum scilicet & apud Rempublicam; ille tollitur baptismo; hic no, idque ob multa incommoda, quae inde possent sequi.

Non tollit poenam homini debitam.

ART. III.

Non tollit poenaltates vitae praesentis.

Dico Tertio, Per baptismum non tolluntur statim poenaltates vitae praesentis, sed id fiet in vita futura. Vbi nota ex peccato posse duplicem nasci poenam. Primo, Directè, qualis est poena damni & sensus, quae per iustitiam diuinam forissecus infligitur; & haec tota condonatur. Secundo, Indirectè, quatenus per peccatum tollitur donum quod impedièbat defectus, qui alioquin ex nuda natura orirentur, quo dono sublato, reipsa oriuntur & vocantur poenaltates: haec non tolluntur baptismo in hac vita, sed in futura. Quod sic intellige, quia baptismus confert gratiam, quae est semen gloriae, per quam in resurrectione tolletur omnis defectus à nobis.

Adde; Quod gratia iuxta primam institutionem debeat immunitas ab omnibus istis poenaltatibus. Vnde nisi ob iustas causas censuisset Deus eas in hac vita relinquendas, baptismus statim sustulisset illas. Sunt autem istae, Concupiscentia, ignorantia, & corporis patibilitas. Vnde D. Augustinus lib. 4. contra Iulianum cap. 2. In carne, inquit, sanctorum, non exinguitur ista concupiscentia, vt peior hostis superbia caueatur. Et Concilium Trident. sess. 5. can. 5. dicit Relictam esse ad agonem.

ARTICVLVS IV. & VI.

Virum per Baptismum conferantur tam adultis, quam infantibus Gratia & Virtutes?

Conferunt gratiam & virtutes.

Respondetur; per baptismum conferri tam infantibus, quam adultis gratiam internam & virtutes: nempe Fidem, Spem, Charitatem, & quae has necessariò comitantur.

Notandum est, Ecclesiam semper tenuisse, tam paruulos quam adultos per baptismum sanctificari, iustificari, & Deo gratos fieri. An autem hoc fiat per aliquas qualitates seu habitus virtutum infusus, non semper ita certum fuit in Ecclesia; vt patet ex Cap. Maiore. & ex Concilio Viennensi, vbi definitur haec sententia D. Thomae, tanquam probabilior. Nos, inquit, generalem attendentes efficaciam mortis Christi, quae per baptismum applicatur pariter omnibus baptizatis, opinionem secundam, quae dicit tam paruulis, quam adultis conferri in baptismo informantem gratiam & virtutes, tanquam probabiliorum, & dictis sanctorum, & Doctorem Modernorum magis consonam, sacro approbant Concilio ducimus esse eligendam. quam sententiam tenent poene omnes Doctores Scholastici. Nunc autem videtur esse de fide, vel certè fidei proxima: Nam Concilium Trident. sess. 6. cap. 7. & can. 11. eam aperte docet: ait enim, Iustificationem non esse solam peccatorum remissionem, sed & renovationem interioris hominis per voluntariam susceptionem gratiae & donorum. Et infra, affirmat iustitiam nos verè in nobis recipere, eamque vna cum Fide, Spe, & Charitate infundi. Et can. 11. Gratiam & Charitatem in cordibus nostris diffundi & inhaerere. Quae loca non possunt intelligi, nisi de donis habitualibus. Actus enim no infunduntur, neque permanent in nobis, neque dantur secundum cuiusque dispositionem: cum tamen Concilium dicat Iustitiam infundam secundum cuiusque dispositionem: haec enim omnia sunt habituum.

Concilium Viennense censet id probabilius.

Tridentinum non definit.

Idem aperte colligitur ex Scripturis, in quibus Peccata, labe, macula, inquinamenta peccatorum, & prauitas mentis dicuntur tolli, deleri, ablu. At hoc non potest fieri, nisi per veras virtutes, & caelestia dona; sine quibus etiam non potest intelligi Renovatio mentis, regeneratio hominis, reformatio secundum similitudinem Dei, &c.

Colligitur ex Scripturis.

Idem insinuant Patres cum dicunt, Baptismum esse vitam virtutum; vt Cyprianus epist. 1. ad Donatum. Tribuere statim diuinum, ex quo sequantur diuina operationes, Dionysius cap. 2. Ecclesiastica Hierar. Illuminare, Clemens Alexandrinus lib. 1. Paedagogi cap. 6. & Chrysostomus homil. 1. ad Neophytos. Exornare animam pretiosis monilibus & spiritalibus ornamentis, Basilii exhortatione ad baptismum, & saepe Chrysostomus. Quae omnia satis insinuant veras virtutes infundi.

Insinuant Patres.

Ratio est: Quia baptismus verè iustificat; iustificatio autè non fit sine gratia & virtutibus. Hinc patet, non minus certum esse, infantibus infundi hos habitus virtutum, quam adultis; quia testimonio citata generatim loquuntur de iustificatione, & effectu baptismi.

Ratio.

ART. V. Virum conuenienter attribuantur Baptismo quidam actus virtutum?

ART. VII. Utrum effectus Baptismi sit apertio ianua regni caelestis?

Hi duo Articuli per se sunt satis clari. Vide D. Thomam.

ART.